

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA 25.2.2020

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimielin

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	Toteuma	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	Tot. 2018	Muutos- % 2018/2019
Toimintatuotot	11 032	0	11 032	12 252	111,1	111,1	1 221	11 174	9,6
Toimintakulut	-88 366	-170	-88 536	-89 270	101,0	100,8	-734	-85 304	4,6
Toimintakate	-77 335	-170	-77 505	-77 018	99,6	99,4	487	-74 130	3,9

SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	Toteuma	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	Tot. 2018	Muutos- % 2018/2019
Toimintatuotot	6 170		6 170	6 229	101,0	101,0	60	6 123	1,7
Toimintakulut	-5 804	-32	-5 836	-5 456	94,0	93,5	380	-5 558	-1,8
Toimintakate	366	-32	334	773	211,3	231,5	439	565	36,9
Henkilöstö 31.12.	64		64	51,7				55,0	-6,0

V.2018 tiedot sisältävät Ruokapalvelut yksikön tiedot. Ruokapalvelut yksikkö siirtyi v.2019 lähtien Sivistyksen toimialueelle.

Henkilömäärät tp2019 ja tp2018 laskettu henkilötyövuosien (htv3) mukaan.

HTV3=palveluksessaolopäivien (vähennetty kaikki poissaolot) lkm kalenteripäivinä/365

Sivistyksen tukipalvelut sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Toimialueen hallinto
- Ruokapalvelut

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA 2019

Palvelualueella on edistetty seuraavia kokonaisuuksia vuoden 2019 aikana.

Palveluverkko

Palvelualueella on palveluverkkosuunnitelman etenemistä toteutettu yhteistyössä Tuusulan tilapalveluiden ja kaavoituksen kanssa. Saimme hyväksytyksi Martta Wendelin –päiväkodin hankesuunnitelman, Kirkonkylän hankesuunnitelman, Riihikallion strategisen suunnitelman ja väistötilojen toteuttamisen sekä Halosenniemen kehittämissuunnitelman, Urheilukeskuksen kehittämissuunnitelman ja BMX-radon tarveselvityksen. Loppuvuodesta käynnistyi Martta Wendelinin ja Kirkonkylän toteutussuunnittelu sekä Rykmentinpuiston ja Riihikallion monitoimikampusten hankesuunnittelu. Väistötilahankinnat valmisteltiin Riihikallion ja Ruotsinkylän kouluihin ja ne otettiin käyttöön elokuussa 2019.

Monio, lukio ja kulttuuritalon, elinkaarimallineuvottelut saatiin päätökseen ja valtuusto hyväksyi hankkeen toteuttajaksi Skanska-Caverion ryhmittymän, joka tarkoittaa, että rakentaminen alkaa syksyllä 2019. Kesällä vastaanotimme YIT Oy:n oikaisuvaatimuksen ja valituksen markkinaoikeuteen. Vastineet markkinaoikeudelle ja oikaisuvaatimukseen on valmisteltu heinä- ja elokuun aikana ja ne olivat kunnanhallituksen ja valtuuston käsittelyssä elo- ja syyskuussa 2019. Elinkaarimallihankinta keskeytettiin kunnanhallituksen päätöksellä 7.10.2019 ja kunnanhallitus päätti kokouksessaan 25.11.2019 uudeksi toteutusmuodoksi kokonaishintaisen pääurakan. Monion erityissuunnittelu laitettiin kilpailutukseen vuoden 2019 lopussa.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen oppimisympäristörakentamisen Iloisen oppimisen Tuusula –käsikirjaa valmisteltiin palvelumuotoilun keinoin. Työssä on ollut mukana asiantuntijoita, esimiehiä, opetushenkilöstöä, oppilaita ja huoltajia. Iloisen oppimisen Tuusulan -käsikirja täydentää jo hyväksyttyä palveluverkkosuunnitelmaa.

Jokelan koulukeskuksen strategista kehittämissuunnitelmaa laadittiin vuoden 2019 aikana ja se tulee hyväksyttäväksi keväällä 2020. Jokelan monitoimitalon perusrakennus, johon liittyy toiminnallisia parannuksia, tehtiin Jokelan kirjaston tiloihin. Pääkirjaston peli- ja satuhuone saatiin valmiiksi.

Hankkeet ja kehittäminen

Tuusula koordinoi Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien yhteistä #uuttakoulua –hanketta. Isoimpina tavoitteina hankkeessa on johtamisen kehittäminen, yhteisöllisen hyvinvointityön kehittäminen ja toimintakulttuurin muutos. #uuttakoulu -hanke käynnistyi sekä projektipäällikön että projektikoordinaattorin rekrytoinneilla ja kick-off-tapahtumalla 5.4.2019. Hanke käynnistyi kouluillamme elokuun alussa ja mukana on 16 kunnasta yli 50 koulua, jotka osallistuvat hankkeen prosessikoulutuksiin ja kehittämistoimintaan syksyn 2019 ja kevään 2020 aikana. Hankkeeseen kuuluvat kuntien ja kumppaneiden rahoitusosuussirrot on tehty elokuussa.

Sivistystoimessa tehtiin useita valtione erityisavustushakemuksia Opetushallitukseen. Osa rahoituspäätöksistä tuli 12.4.2019. Hakemukset koskevat lukion, peruskoulun ja varhaiskasvatuksen kehittämistä. Saimme rahoitusta seuraaviin kohteisiin ja näiden osalta kehittäminen aloitettiin elokuussa 2019.

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseen, 68 320 euroa
- Valtionavustukset kaksikielisen opetuksen laajentamiseen, Kieli-Kievari, 25 000 euroa
- Valtionavustus kielten tutoropettajatoiminnan kehittämiseen, 10 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulun kerhotoiminnan tukemiseen, 30 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin esi- ja perusopetuksessa, 186 250 euroa
- Valtion erityisavustus lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen, 72 252 euroa
- Yleissivistävän koulutuksen kansainvälistyminen, kansainvälistymisen kehittämishankkeet, Globaalikasvatuksen poluista tienviitoiksi, 10 000 euroa
- KuumaTVT-verkosto alueellisen tutoroinnin kehittäjänä, 209 000 euroa (yhteinen hanke, vetäjänä Nurmijärvi)

Palvelualueella on edistetty tanssin perusopetuksen käynnistymistä, uuden sähköisen perhekeskusmallin kehittämistä, osallistuvan budjetoinnin toteuttamista, HYTE-työn kehittämistä, Thinking portfolio -kehittämissalkun käyttöönottoa sekä käynnistetty kunnan kansainvälistymissuunnitelman laadinta.

Osana palveluverkon kehittämistä on luotu mallia Tuusulan lapsivaikutusten arvioinnille. Lasten, nuorten ja perheiden LANUPE kehittämis- ja johtamisyhteistyötä käynnistettiin ja tehtiin Keusoten kanssa. Uusi perhepalvelut sivusto avautui elokuussa. Koulunuorisotyön malli on valmisteltu ja otetaan käyttöön syksyllä 2019.

Sisäilmatyö on keskeisessä roolissa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen terveellisten ja turvallisten oppimisympäristöjen järjestämisestä. Jatkettiin kehittämistyötä kehittämissuunnitelmassa sekä Satakunta- ja Ratkaistaan yhdessä -hankkeissa, kohdekohtaista sisäilmatyötä tehtiin 10 kohteessa sekä vahvistettiin viestintää avaamalla uudet verkkosivut. Toteutettiin Satakunta –oirekysely Kirkonkylän, Vaunukankaan ja Hyrylän koulujen oppilaille ja henkilöstölle. Sisäilmakysymyksistä järjestettiin yhteistyössä Vanhempienliiton ja Ratkaistaan yhdessä- hankkeen kanssa Erätauko-keskusteluilta huoltajille syksyllä 2019.

Henkilöstöasiat

Järjestelyvaraeräneuvottelu käytiin laajasti alkuvuoden aikana sekä kunnallisen virkaehtosopimuksen että opetusalan virkaehtosopimusten osalta. Suurimpina kohderyhminä olivat koulun kehittämiseen ja erityiseen tukeen ohjata määrärahat, ruokapalveluiden henkilökunta, koulunkäynnin ohjaajat, koulusihteerit, varhaiskasvatuksen henkilökunta ja kirjaston työntekijöitä.

Tuusulan ruokapalvelut siirtyivät sivistyksen toimialalle vuoden 2019 alusta lukien.

Osaamisen kehittäminen

Palvelualueella tuettiin osaamisen kehittämistä käynnistämällä vuoden alusta johtoryhmävalmennus niiden koulujen johtoryhmille, joita suurimmat palveluverkon muutokset koskettavat. Toimintakulttuurin ja johtamisen muutosta viedään eteenpäin palveluverkon ohjausryhmän tuella. Teams- järjestelmästä toteutettiin pilotit palveluverkon ohjausryhmälle ja rehtoreille. Koulutusta on järjestetty hallinnolle ja lautakunnalle. Kerran kuukaudessa toteutetut esimiesamat vahvistivat yhteistä strategista ja operatiivista johtamista.

Palveluyksiköt

TOIMIALUEEN HALLINTO

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara

Avustukset	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019
Käsityökoulu	17 085	17 085	17 085	17 085	17 085
Käsityökeskukset	14 110	14 110	14 110	14 110	14 110
Jokelan kansalaisopisto	45 645	45 645	45 645	45 645	45 645

RUOKAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö Kirsi Hanski

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2019

Kouluruokailu on osa opetusta, jossa oppilaille tiedotetaan kouluruokailun tarkoituksesta ja merkityksestä sekä käytännön järjestelyistä. Kouluruokailussa on aikuisten läsnäolo erityisen tärkeää. Kaikissa Tuusulan kouluissa on aloittanut toimintansa rehtorin koolle kutsuma kouluruokaryhmä, jossa rehtorin ja kotitalousopettajan lisäksi ovat jäseninä ainakin ruokapalveluiden, opettajien ja oppilaiden edustajat. Toimikunnan tehtävänä on mm. ottaa kantaa koulussa tarjottaviin ateriovaihtoehtoihin ja vaikuttaa kouluruokailun järjestämiseen.

Kouluruokaryhmän tapaamiskerrat 2019 kouluittain

Hyrylä	1
Hyökkälä	4
Jokelan yläaste	5
Kellokosken koulu	7
Klemetskogin koulu	2
Kirkonkylän koulu	4
Kolsa	4
Lepola	4
Linjamäki	3
Mikkolan koulu	2
Nahkelan koulu	3
Paijalan koulu	3
Pertun koulu	4
Riihikallion koulu	2
Ruotsinkylän koulu	2
Rusutjärven koulu	2
Tuomalan koulu	3
Vanhankylän koulu	3
Vaunukankaan koulu	3
YHT.	61

Kouluruokadiplomi® on kouluille myönnettävä tunnustus ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti ja ekologisesti kestävä kouluruokailun edistämisestä. Makuaakkoset-diplomi® on päiväkodeille myönnettävä tunnustus ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä päiväkotiruokailun edistämisestä.

Kaikille Ruokapalveluiden alaisuudessa oleville tuusulalaisille päiväkodeille on myönnetty Makuaakkoset-diplomi® vuoden 2019 lopussa. Kouluruokadiplomi® on haettu jokaiselle tuusulalaiselle koululle lukuun ottamatta Kirkonkylän koulua, Mikkolan koulua ja Linjamäen koulua. Yhteistyötä näiden koulujen kanssa tiivistetään ja puuttuvat diplomit haetaan kevään 2020 aikana.

Kesällä 2019 Riihikallion Kotkanpuistossa järjestettiin Riihikallion kehittämisverkoston ja Tuusulan kunnan yhteinen puistoruokailukokeilu, joka oli tarkoitettu 1.–3.-luokkalaisille ja kotona hoidettaville alle kouluikäisille lapsille. Kokeilu kesti kesäkuun kolme ensimmäistä viikkoa ja ruokaa tarjottiin arkisin maanantaista perjantaihin klo 11.00. Puistoruokailun ruokalista oli laadittu toukokuussa 2019 Riihikallion koulun oppilaille suunnatun suosikkiruoka kyselyn pohjalta. Puistoruokailuun osallistu keskimäärin 40-70 ruokailijaa päivässä.

Kesäkuussa 2019 järjestettiin Hyökkälän koululla, Metsäpirtillä, Kellokosken koulukeskuksessa ja Lepolan kouluilla kesäkerhot, joihin Ruokapalvelut toimitti ateriapalvelut.

Koska turhaan tuotettu ruoka kuormittaa sekä taloutta että ympäristöä, hävikkiruokien torjumiseen on kiinnitettävä huomiota. Suomessa koko ravitsemusalan (kotitaloudet, ravitsemuspalvelut, kauppa ja teollisuus) hävikin osuus on noin 10–15 % ja hävikin määrä noin 335–460 miljoonaa kiloa vuodessa. Tuusulassa on kaikkien koulujen ja päiväkotien ruokahävikkiä tilastoitu vuoden 2019 alusta. Ensimmäisen on otettu tarkasteluun päiväkodit. Hävikkiä syntyy päiväkodeilla erityisen paljon koulujen lomakausina, kun ilmoitukset hoidontarpeesta eivät vastaa toteutumaa. Ruokahävikin määrää seurataan tarkasti päivittäin etenkin yliläitetun ruoan suhteen. Yliläitetulla ruoalla tarkoitetaan ruokaa, jota kukaan ei koskaan ota lautaselle. Ryhmäpäiväkodeissa ruoan jakaminen ryhmiin omiin astioihin lisää ruokahävikkiä, linjastoruokailussa hävikkiä jää huomattavasti vähemmän. Päiväkotien lomakauden todellisen asiakasmäärän kartoittamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota ja yhteistyötä tiivistetty päiväkotien kanssa.

Tuuskodon henkilöstöravintolan avaamisen suunnittelu on aloitettu loppuvuodesta 2019. Henkilöstöravintolan on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.4.2020. Ammattikeittiön toiminnansuunnittelu perustuu aina asiakkaan tarpeisiin ja toimintatapoihin. Kiinnitämme huomiota ateriapalveluiden laatuun, keittiöprosesseihin, työergonomiaan ja toiminnalliseen ympäristöön.

2019 Investoinnit Ruokapalvelut

Hyökkälän koulun keittiölle on hankittu 4 yhdistelmäuunia, jotka asennettiin kesäkuussa.

Lepolan koulun keittiölle on hankittu yhdistelmäuuni, ruoankuljetusvaunut ja kaksi pakastekaappia sekä kylmätilan eristystä on parannettu. Kaikki korjaukset ja hankinnat on suoritettu kesäkuussa.

Jokelan yläasteelle on hankittu uusi ruokailulinjasto, joka asennus valmistui syyskuussa.

Vaunukankaan koulun ruoankypsennysvaunujen uusiminen on tapahtunut heinäkuussa.

Pajalan koululle on hankittu uusi pata ja uuni, joiden asennus on suoritettu kesäkuussa.

2019 Talous

Talousarviossa vuoden 2019 suoritteiden määräksi arvioitiin 2 193 344 kpl. Ruokapalveluiden toteutuneiden suoritteiden määrä ko. vuonna oli 2 008 870 eli 184 474 kpl (-8,4 %) arvioitua vähemmän. Toteutumattomista suoritteista johtuen elintarvikerahaa jäi käyttämättä 300 000 euroa.

TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Ateriat kpl	2 114 865	2 100 323	2 117 970	2 016 816	2 008 870
muutos %	-0,87	-0,38	0,46	-3,57	-0,39
Bruttomenot €/ateria	2,49	2,54	2,49	2,55	2,65
muutos %	0,4	2,01	- 5,5	6,25	3,92
Valmistuskeittiot kpl	5	5	5	5	4
Jakelukeittiot kpl	39	38	39	38	37

OPPIMINEN

Palvelualue

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	Toteuma	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	Tot. 2018	Muutos- % 2018/2019
Toimintatuotot	2 026	0	2 026	3 279	161,9	161,9	1 253	2 345	39,8
Toimintakulut	-55 156	-138	-55 294	-56 707	102,8	102,6	-1 413	-52 832	7,3
Toimintakate	-53 130	-138	-53 268	-53 429	100,6	100,3	-160	-50 487	5,8
Henkilöstö 31.12.	624		624	628,1				618,9	1,5

Henkilömäärät tp2019 ja tp2018 laskettu henkilötyövuosien (htv3) mukaan.
HTV3=palveluksessaolopäivien (vähennetty kaikki poissaolot) lkm kalenteripäivinä/365

Oppimisen palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Perusopetus
- Lukio
- Tuusulan Opisto ja taiteen perusopetus
- Kasvun ja oppimisen tuki

Olennaiset määrärahan ylitykset

Koulukuljetuksiin varatun määrärahan ylitys oli 116 000 €. Henkilöstökorvaukset (sis. sairausvakuutus, kuntoutus, tapaturma, muut Kela-korvaukset) ylittyivät n. 62 000 €.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Oppilasmäärien ennustetaan pienenevän lähivuosina. Lukuvuoden 2019-20 aikana välillä elokuu 2019 – tammikuu 2020 alakoulun oppilasmäärä on kuitenkin noussut 26 oppilaalla ja yläkoulun oppilasmäärä 14 oppilaalla. Tämä tekee oppimisen palvelualueen budjetoinnista haastavaa, koska vuoden 2020 budjettiin on laskettu oppilasmäärien pienenevän kohtalaisen merkittävästi.

Oppilaiden tuen tarve näyttää lisääntyvän. Kasvun ja koulutuksen kehittämisen suunnitelmassa määritetty tavoite 100 oppilasta/erityisopettaja tulee arvioida lähivuosina uudelleen. Esiin on noussut myös tarve 2-3 pienryhmän lisäykselle alakouluun. Yläkouluikäisten oppilaiden tuen suunnitelman mukaisesti yläkouluun tarvitaan vuodelle 2021 yksi erityisluokka lisää.

Leasing –kustannusten määrä kasvaa uusien tilojen kalustamisen myötä. Laitekannan kehittämistä jatketaan edelleen ja kustannusten kasvun hillitsemiseksi pyritään löytämään kustannustehokkaampia ratkaisuja.

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA 2019

PERUSOPETUS

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2019

Kouluun ilmoittautuminen toteutettiin tammikuussa ja ensimmäisen luokan oppilaita aloitti 1.8.2019 yhteensä 520 oppilasta. Elokuussa 2019 kouluissa oli yhteensä 5159 oppilasta vuosiluokilla 1-9.

Iltapäivätoimintaan haettiin keskitetysti tammi-maaliskuussa 2019. Määräajassa paikkaa on haettu 437 oppilaalle, joista 306 on tulevia ensimmäisen luokan ja 105 tulevia toisen luokan oppilaita. Kolmannen ja neljännen luokan oppilaille paikkaa on haettu 10 oppilaalle, jotka ovat pääosin valmistavan luokan oppilaita tai erityisen tuen oppilaita. Iltapäivätoiminnassa aloitti elokuussa 460 lasta.

Kesäkuun kahdella ensimmäisellä viikolla järjestettävälle kunnan päiväleireille oli haku käynnissä maaliskuun huhtikuussa. Leirit pidetään Metsäpirtillä sekä Hyökkälän, Kolsan ja Kellokosken kouluilla. Leirit olivat pääosin täynnä. Paikkoja jäi vapaaksi Kolsan toiselle leirille. Leirien järjestämiseksi Tuusulan kunta on saanut aluehallintoviraston avustusta lasten ja nuorten harrastustoiminnan järjestämiseen.

A2 –kieliohjelmaan lisättiin uutena kielenä espanja. Etelä-Tuusulassa kielivalintoja tuli yhteensä 109 (espanjan kieli 88, saksan kieli 22). Ranskan kielen osalta valintoja ei tullut riittävästi ryhmän perustamiseen. Pohjois-Tuusulassa valintoja tuli yhteensä 39 espanjan kieleen. Saksan ja ranskan kielten osalta valintoja ei tullut riittävästi ryhmän perustamiseen. Näin ollen aloittavia opetusryhmiä kieliin muodostuu Etelä-Tuusulaan yhteensä 6 ryhmää ja Pohjois-Tuusulaan 2 ryhmää.

Lukuvuonna 2018-2019 opetuksen koulutuskalenteri toteutettiin sekä ulkopuolisten kouluttajien että omien opettajien pitäminä kolmen tunnin pituisina iltapäiväkoulutuksina: <https://tuusula.sharepoint.com/sites/kaiku/tyoryhmat/Opetuksen-koulutuskalenteri/SitePages/Kotisivu.aspx>
Lukuvuoden 2019-2020 koulutuskalenteri rakennettiin yhdessä Mäntsälän kunnan kanssa. Koulutuskalenterin tarjonnalla tuetaan pääasiassa kehittämissuunnitelman kuntakohtaisten painopisteiden osaamista. Koulutuskalenteri julkaistiin koulujen alettua ja ilmoittautumiset lähtivät liikkeelle aktiivisesti. Linkki kuluvan vuoden koulutuskalenteriin löytyy osoitteesta <https://tuusula.sharepoint.com/sites/kaiku/tyoryhmat/Opetuksen-koulutuskalenteri/SitePages/Kotisivu.aspx>

Tuusulan kunta sai valtakunnallisen Liikkuva koulu -tunnustuspalkinnon hyvin tehdystä työstä hankkeessa. Palkinnon kunniaksi järjestettiin ”Liikkuva koulu Goes Torilla tavataan” -tapahtuma, johon kutsuttiin kaikki 2. luokkalaiset sekä lähialueen esiopetuksen oppilaita. Lisäksi tapahtumaan oli vapaa pääsy muillakin kuntalaisilla.

Tammikuussa 2019 Lontoossa pidettäville BETT-messuille osallistui kaksi opettajaa ja neljä hallinnon työntekijää. Matkan tarkoituksena oli tutustua teknologisen kehityksen nykytilaan ja tulevaisuuteen.

Saimme myönteiset valtion erityisavustuspäätökset seuraaviin hankehakuihin:

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseen, 68 320 euroa
- Valtionavustukset kaksikielisen opetuksen laajentamiseen, Kieli-Kievari, 25 000 euroa
- Valtionavustus kielten tutoropettajatoiminnan kehittämiseen, 10 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulun kerhotoiminnan tukemiseen, 30 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin esi- ja perusopetuksessa, 186 250 euroa
- Valtion erityisavustus lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen, 72 252 euroa
- Yleissivistävän koulutuksen kansainvälistyminen, kansainvälistymisen kehittämishankkeet, Globaalikasvatuksen poluista tienviitoiksi, 10 000 euroa
- KuumaTVT-verkosto alueellisen tutortoiminnan kehittäjänä, 209 000 euroa (yhteinen hanke, vetäjänä Nurmijärvi)

16 Uudenmaan kunnan yhteinen #Uutta koulua -hanke käynnistyi Tuusulan vetämänä helmi-huhtikuussa 2019. Hanke on osa Opetushallituksen #paras -koulu hanketta, josta saatiin 950 000 euroa valtionavustusta. Hankkeeseen on palkattu projektipäälliköksi Minna Lumme ja projektikoordinaattoriksi Maikki Arola. Arolan irtisanouduttua koordinaattoriksi palkattiin Heidi Zopf. Hankkeessa kehitetään tasa-arvoisen peruskoulun edellytyksiä, johtamisen rakenteita, oppimisen tuen malleja ja oppilaiden hyvinvointia.

Robotti-kapaketti hankittiin kuntaan vuoden 2019 alussa. Robotti-kalainaan toiminta käynnistyi opettajien koulutuksella 5.2.2019. Paketissa on kattavasti robotti-käytännöistä alakoulusta yläkouluun. Koulut ovat lainanneet välineistöä ahkerasti, ja kaikki välineet ovat olleet jatkuvasti käytössä. Syksyllä robotti-kalainaan pedagogista hyödyntämistä tuetaan tutoropettajatoiminnalla.

Kansainvälisten kouluvierailujen EDUPacks –toiminta on ollut käynnissä lukuvuoden 2019-2020. Osana EDUPacks-vierailuja olemme tarjonneet omille opettajillemme ja asiantuntijoillemme kouluttamisen mahdollisuuden. Tammikuussa 2019 isännöimme 50 tšekkiläisen täydennyskoulutettavan opettajan ja rehtorin ryhmää. Heille järjestettiin kouluvierailujen lisäksi kaksi koulutuspäivää, jotka toteutettiin hallinnon asiantuntijoiden, opettajien sekä kirjaston ja museon työntekijöiden voimin. Huhtikuussa 2019 isännöimme australialaisten opettajien ryhmää, joiden kanssa järjestettiin koulu- ja päiväkotivierailujen lisäksi yhteisen oppimisen keskustelufoorumi. Siihen osallistui kymmenkunta omaa opettajaamme, rehtoriaamme tai asiantuntijaamme. Syyskuussa toteutettiin oppilas- ja opettajaryhmän kanssa ystävyyskuntavierailu Tanskan Hvidovreeseen. Matkan tavoitteena oli mahdollistaa koulujen välisen yhteistyön aloittaminen ja luoda verkostoa ystävyyskuntatoiminnan kehittämiseen.

Lukuvuonna 2018-2019 koulujen kerhotoiminnassa on ollut 11 seura- tai järjestökumppania. Huhtikuussa 2019 päättyneessä haussa saimme 16 hakemusta seuroilta ja yhdistyksiltä kerhoyhteistyöhön. Pystyimme tarjoamaan yhteistyön mahdollisuuden suurimmalle osalle hakijoista. Rahoitus rakentui valtuuston myöntämästä kerhotoimintaan suunnatusta rahasta ja Opetushallituksen myöntämästä valtionavustuksesta. Seurojen ja yhdistysten apu on tuonut koulujen kerhotoimintaan runsaasti monipuolisuutta.

Yksi Mikkolan koulun 7-9 F-luokista siirtyi Hyrylän yläkoulun tiloihin lukuvuoden alusta. Tällöin oppilailla on mahdollisuus integroitua yleisopetuksen oppitunneille Hyrylän koulussa ja saada ikätasoista sosiaalista kanssakäymistä.

Valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tulokset julkaistiin syksyllä. Tulokset Tuusulan osalta olivat yhteneviä valtakunnallisten tulosten kanssa. Kyselyn perusteella Tuusulassa nostettiin kehittämiskohteeksi hyvinvointi ja yhteisöllisyys. Kyselyn tulosten käsittely ja kehittämistyö jatkuu niin hallinnon- kuin koulutasolla.

Etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen käyttämisen pilotointi aloitettiin huhti-toukokuussa pahimmin sisäilmaoireista kärsivien oppilaiden tukemiseksi. Pilotissa on mukana viisi yläkouluikäistä oppilasta ja etäyhteydellä opetusta antaa 4-6 aineenopettajaa. Etäopetuksesta valmistellaan lukuvuodeksi 2019-2020 pysyvää järjestelyä, jossa yksi opettaja toimii etäluokan koordinoivana opettajana, ja antaa kaksi tuntia päivässä lähitukea oppilaille Kirkonkylän koulussa. Etäopetuksen järjestäminen lisää kustannuksia yhden opettajan verran ja kustannusarvio syksylle 2019 on n. 25 000€.

Osana palveluverkon uudistamista ja n tavoitteiden toteuttamista kehitettiin koulujen johtoryhmätyöskentelyä. Kuuden koulun johtoryhmät olivat yhteisessä hankerahoitteisessa johtoryhmävalmennuksessa, jossa kehitettiin johtoryhmän kykyä toimia muutoksessa.

Riihikallion ja Ruotsinkylän kouluille päätettiin hankkia väistötiloja sisäilmahaasteiden vuoksi. Väistötilat saatiin käyttöön elokuussa 2019.

Resursointiin vaikuttavia tekijöitä:

- Riihikallion ja Ruotsinkylän av –välineiden hankinnat 30 000 € vuodelle 2019. Kalustehankinnat huomioitiin ensimmäisessä osavuositarkastuksessa ja niiden suuruus on 210 000 €.
- Riihikallion koululle joudutaan hankkimaan väliverhoja, jotka korvaavat kiinteitä seiniä ja tuovat joustavuutta tilojen käyttöön. Verhojen kustannusarvio oli 18 000 €. Lisäksi tilakeskus ilmoitti rakennushankkeen tuovan lisäkustannuksia, jotka eivät sisälly vuokriin.
- Varhennetun kielen opettamisen aloittaminen kasvatti tuntikehystä 60 vuosiviikkotuntia. Tämä nosti kustannuksia n. 50 000 € syksyllä 2019. Koko vuoden kustannukset ovat n. 120 000 €, joka huomioitiin vuoden 2020 talousarviossa.
- Etäopetuksen järjestelyt nostavat tuntiresurssia 20 vvt ja kustannus oli syksylle 2019 25 000 €.
- Leasing –rahoituksen tarve kasvoi mm. väistötilojen vuoksi. Kirkonkylän ja Riihikallion koulujen tvt/av –laitteistojen hankintaan tarvittiin lisäresurssia. Lisäksi vuonna 2019 vapautui vanhojen laitteiden leasing -rahoitusta normaalia vähemmän. Vuodelle 2019 lisäresursoinnin tarve oli 35 000 €Tunnusluvut

Perusopetus	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot 2017	tot 2018	ta 2019	tot 2019
Oppilasmäärä, ka	4 973	4 987	5 044	5 120	5 169	5 168	5 167
Nettomenot €/oppilas, sis. ip-toiminnan	-8 172	-8 275	-8 380	-8 433	-8 543	-8 964	-9 005
Nettomenot €/oppilas *	-6 992	-7 140	-7 287	-7 411	-7 473	-7 925	-7 980
* ilman pääomavuokraa, kotikuntakorvauksia ja iltapäivätoimintaa							
Esiopetus	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot2017	tot2018	ta 2019	tot 2019
Koulujen esiopetuksen oppilaat							
Oppilasmäärä	73	66	59	58	51	50	51
Nettomenot €/oppilas	-6 434	-5 559	-6 129	-5 864	-5 979	-5 836	-5 180
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön pääomavuokraa,	-5 937	-5 149	-5 624	-5 522	-5 586	-5 429	-4 842
Nettomenot eivät sisällä esiopetuksen ostoja yksityisiltä päiväkodeilta							
Kunnallisten ja ostopalvelupäiväkotien esiopetuksen oppilaat	439	502	541	458	476	400	441

LUKIO

palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Rehtori Seppo Kärpänen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2019

Monion elinkaarikilpailutus päättyi Skanska-Caverionin voittoon ja valtuusto teki rakennuttamispäätöksen kesäkuussa. Kilpailutuksesta tehdyn valituksen jälkeen kunta teki päätöksen keskeyttää elinkaarihanke ja käynnistää uuden kilpailutuksen. Hankemalliksi valikoitui kokonaisurakka. Uuden hankkeen valmistelu käynnistettiin loppuvuodesta. Projektia vetämään valittiin tilapalveluiden suunnittelupäällikkö Mervi Pekkanen ja projektijohtaja Ritva Lappalainen.

Monio valittiin Microsoftin Flagship school -projektiin yhtenä 17 koulusta ympäri maailmaa. Tuusula osallistui ensimmäiseen konferenssiin, joka järjestettiin Redmondissa Yhdysvalloissa. Monio herätti paljon kiinnostusta osallistujamaiden edustajissa mm. puurakentamisen ja uudenlaisten oppimisympäristöjensä ansioista.

Elokuussa aloitettiin kaikissa toimipisteissä tiimilukiotoiminta. Kaikki opiskelijat kuuluvat johonkin tiimiin, jotka huolehtivat lähes kaikista opetuksen ulkopuolisista tapahtumista. Tarkoituksena on lisätä opiskelijoiden osallisuutta ja antaa vastuuta tapahtumien järjestämisessä.

Keväällä valmistui yhteensä 160 uutta ylioppilasta. Yhteishaussa Tuusulan lukion ensisijaisten hakijoiden määrä väheni jonkin verran viime vuodesta, mutta paikat saatiin tästä huolimatta hyvin täyteen. Keskiarvoja nousi kaikissa toimipisteissä yli 7:n; Hyrylässä 7,54, Jokelassa 7,42 ja Kellokoskella 7,55. Lukio-opintonsa aloitti 220 uutta opiskelijaa, joista Hyrylässä 120, Jokelassa 64 ja Kellokoskella 36. Yhteensä Tuusulan lukiossa on näin ollen 652 opiskelijaa.

Lukio on saanut hankeavustuksen Liikkuva lukio – hankkeen jatkamiselle. Laajennetut oppimisympäristöt

Hanke jatkuu osana opiskelijoiden tiimitoimintaa. Lisäksi on haettu ja saatu hankeavustus Uuden lukiolain ja uuden opetus suunnitelman toteuttamisen tukemiselle, hankkeen nimi on *Rohkeat kokeilut ja toimivat käytännöt*. Perusopetuksen kanssa yhdessä olimme mukana Yleissivistävän koulutuksen Kansainvälistymisen hankkeessa. Tuusulan lukio oli mukana myös Keski-Uudenmaan Lukio-tutorhankkeessa, joka käynnistyi syksyllä. Tuusulan lukion Erasmus+ toiminnassa jatkettiin opettajien kansainvälisiä koulutuksia ja yhtä opiskelijahanketta Jokelassa. Elokuussa varmistui myös, että Tuusulan lukio on Unesco-koulu.

TUNNUSLUVUT

Lukio	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot 2017	tot2018	TA 2019	31.8.
Opiskelijamäärä	560	561	558	575	608	624	639
Nettomenot €/oppilas	-6 810	-7 441	-7 698	-7 401	-6 947	-6 950	-6 945
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön pääomavuokraa	-6 351	-6 469	-6 716	-6 514	-6 129	-6 079	-6 094

TUUSULAN OPISTO

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Rehtori Timo Rusanen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2019

Tuusulan kansalaisopiston nimi muuttui Tuusulan Opistoksi 1.7.2019. Vastaavasti Tuusulan kansalaisopiston lasten ja nuorten kuvataidekoulun nimi on lyhentynyt Tuusulan kuvataidekouluksi. Näitä nimiä sekä opiston, kuvataidekoulun ja muun taiteen perusopetuksen toimintaa tehtiin tunnetuksi tehosteulla markkinoinnilla. Uusia nimiä juhlistettiin elokuussa pitämällä opettajien kokous toiminnallisena iltapäivänä, jolloin opettajat tutustuivat opiston opetuskirjoon tekemällä työpajoissa. Kauden päätteeksi järjestettiin kuntalaisille kahvitarjoiluja uusien nimien merkeissä.

Opiston opetustuntimäärä kasvoi keväällä 2019 verrattuna kevääseen 2018 yli 4 %, runsaat 200 oppituntia, kun opistossa siirryttiin syksyllä 2018 koko lukuvuoden kattavaan ilmoittautumiseen. Syyskaudelle opetustuntien määrää sopeutettiin uuteen tilanteeseen, joten opetustuntien määrä kasvoi kokonaisuudessaan 2 % vuonna 2019 verrattuna edelliseen vuoteen. Oppitunteja lisäsi myös kuvataidekoulun siirtyminen uuteen opetussuunnitelmaan, joka kasvatti perusopintojen ja syventävien opintojen opetustuntien määrää. Oman erillisen valtionrahoituksensa ja tuntimääräkehityksensä myötä opetettiin luku- ja kirjoitustaitoa tuusulalaisille maahanmuuttajille Jokelassa syyslukukaudella 14 lähitunnin ja 6 etätunnin voimin viikossa. Opiskelijat saivat joulukuussa 2019 päättötodistuksen opinnoistaan.

Kuvataidekoulun päätoimisen opettajan, Laura Nurron toimenkuva tarkentui suunnittelijaopettajaksi. Lauran toimenkuvaan sisältyy myös Tuusulassa tehtävän taiteen perusopetuksen koordinointi. Laura kehittää ja sovittaa yhteen Tuusulassa tarjottavaa lasten ja nuorten kuvataiteen, musiikin, kädentaitojen, tanssin ja sirkustaiteen opintoja. Kulttuurikasvatussuunnitelman 8.-luokkalaisten Mielenmaisema-työpajat ”Tekijyyden kokemus” pilotoitiin kuvataidekoululla loka-marraskuussa.

Kunnanvaltuusto päätti vakinaistaa kuvataidekoululla annettavaa tuntiopetuksesta kahdeksi päätoimiseksi opettajan viraksi, joista toisen painoalana on varhaisiän ja toisen syventävien opintojen taidepedagogiikka. Uudistuksen myötä tuntiopetuksena tarjottavaa uuden opetussuunnitelman mukaista opetusta voidaan opettaa entistäkin pitkäjänteisemmin. Samalla kuvataidekoulun mediataiteen opetusvälineistöä päivitetään ajanmukaiseksi.

Liikunnan koordinaattori Sami Liehu aloitti vuoden 2019 alusta. Samin tehtävät ovat osaksi Tuusulan Opistossa ja osaksi liikuntatoimessa. Sami mm. edistää Opiston ja liikuntatoimen yhteistyötä ja työnjakoa sekä kehittää liikunnan kurssitarjontaa ja liikunnan julkisuuskuvaa Tuusulassa. Tuusulan Opiston ja liikuntatoimen opetustarjonta on koordinoitu mm. samaan oppaaseen ja ilmoittautumisjärjestelmään. Aluksi koordinoitiin uimahallilla annettavan opetuksen työnjako, jatkossa koordinaatio ulottuu pienempiinkin opetuspisteisiin. Kuntien ja Opistojen välistä yhteistyötä lisätään, aivan uudentyyppisiä liikuntakursseja suunnitellaan.

Uuden Monio-rakennuksen suunnittelu jatkuu. Hanke on tiivistänyt ja monimuotoistanut Opiston yhteistyötä lukion ja paikallisten taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa etenkin yhteisten tilojen suunnittelun myötä. Yhteistyötä edistää myös taiteen perusopetuksen entistä systemaattisempi koordinointi.

Tuusulan Opisto toteuttaa yhdessä naapuriopistojen kanssa Digistä mua! Ja Hae mut! -hankkeita, joissa tuusulalaisia perehdytetään käytännön digitaalisiin arkipäivän toimintaympäristöissä, kuten liikkeissä, kirjastoissa, asuinalueilla ja pop up -tapahtumissa. Lisäksi digineuvoja on ollut mukana joillakin kirjastoauto Kirren reiteillä. Toisessa naapuriopistojen kanssa yhteistyössä alkavassa hankkeessa kehitetään digitalisaatiota opetuksen voimavarana, mm opettajien opetuksena sekä uusina oppimisalustoina, opetuksen yhteisöllisyys säilyttäen. Opistossa onkin otettu käyttöön Pedanet-oppimisalusta opetuksen tueksi mm. tausta-aineistojen ja tehtävien välittämiseen.

TAITEEN PERUSOPETUKSEN KOORDINOINTI 2019

Vuonna 2019 Tuusulassa järjestettiin taiteen perusopetusta seuraavilla taiteenaloilla:

Kuvataide laaja oppimäärä (Tuusulan kuvataidekoulu), **Käsityö** laaja oppimäärä (Taito käsityö- ja muotoilukoulu Etelä-Suomi), **Musiikki** laaja oppimäärä (Keskisen Uudenmaan musiikkiopisto, **Tanssi** laaja ja yleinen oppimäärä (Keski-Uudenmaan tanssiopisto) ja **Sirkustaide** yleinen oppimäärä (Keski-Uudenmaan tanssiopisto/Sirkuskoulu Kia Ora!). Tuusulan kuvataidekoulu on osa Tuusulan Opistoa, Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto on Järvenpään kaupungin ja Tuusulan kunnan yhteinen oppilaitos, muut toimijat ovat Tuusulan kunnan yhteistyökumppaneita.

Taiteen perusopetuksen (TPO) koordinoinnin avulla vahvistettiin TPO-oppilaitosten yhteistä viestintää (kunnan nettisivut, esitemateriaali, wilma-viestintä, uutiskirje) sekä selkeytettiin näkyvyyttä sivistyksen toimialueen sisällä (mm. laajennetun johtoryhmän jäsenyys, lautakuntavierailut, esimiesamun esittäytyminen, muu yhteistyö). Koordinoinnilla vahvistettiin myös TPO:n näkyvyyttä kuntalaisten parissa (mm. Kotiseutupäivät, Taiteiden Yö). Lisäksi koordinoinnin kautta vahvistettiin TPO-oppilaitosten keskinäistä yhteistyötä (mm. säännölliset kokoukset, yhteisproduktioiden suunnittelu). Lisäksi vakiinnutettiin tanssitaiteen perusopetus (KETO) osaksi Tuusulan TPO-tarjontaa (sopimus kunnan kanssa ja oma toimitila Rykmentinpuiston salissa).

TUNNUSLUVUT

Tuusulan opisto	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot 2017	tot2018	ta2019	tot 2019
Bruttomenot €/asukas	-23	-22	-21	-21	-23	-23	-26
Oppituntien määrä	10 191	9 498	9 662	10 159	10 552	11 050	11 375
Kurssiopiskelijat	6 947	6 589	6 197	6 397	6 561	7 000	6 771

KASVUN JA OPPIMISEN TUKEA

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Helena Palola

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2019

Vuoden alusta kohdennettu nuorisotyö siirtyi osaksi työllisyyspalveluja. Koulun perheohjaajat siirtyivät sosiaalitoimesta kasvun ja oppimisen tuen henkilöstöksi. Siirtyminen on mahdollistanut entistä tiiviimmän yhteistyön opiskeluhuollon muun henkilöstön kanssa.

Psykologi- ja kuraattoripalveluiden osalta kevät sujui hyvin. Avoinna olleisiin kuraattorin sijaisuuksiin saatiin palkattua päteviä henkilöitä. Kesän aikana sekä johtava psykologi että yksi koulupsykologi sanoutuivat irti tehtävistään. Tehtävistä johtavan psykologin paikka saatiin täytettyä marraskuun alussa. Jatkuvasta hausta huolimatta vuoden lopussa täyttämättä oli yksi vakinainen ja yksi määräaikainen psykologin tehtävä. Psykologiresurssin vajuus on näkynyt erityisesti Jokelan alueen psykologipalveluissa. Palveluiden järjestämiseksi on tehty sisäisiä järjestelyjä ja toistaiseksi palveluja ei ole ostettu ulkopuolisilta palvelun tuottajilta. Psykologien vaikea saatavuus ei ole yksin Tuusulan haaste, vaan ilmiö on nähtävissä myös naapurikunnissa.

Yksikön työntekijät kirjaavat asiakastiedot Aura järjestelmään. Kuluvaan vuoteen aikana on tarkennettu kirjaamisohjeita ja indikaattoreita, joilla mitataan työn vaikuttavuutta ja työajan jakautumista yhteisöllisen ja yksilökohtaisen työn osuudelta. Psykologien ja kuraattorien työajasta keskimäärin n. 25% kohdentui yhteisölliseen työhön. Psykologien kohdalla yhteisöllisen työn osuus oli n.20%. Näin ollen tavoitteeksi asetettua n. 50% prosenttia työajasta ei saavutettu.

Opiskeluhuollon henkilöstö osallistui Mäntsälän kunnan järjestämään Opiskeluhuollon koulutustilaisuuteen. Kasvun ja oppimisen tuen henkilöstö on osallistunut opetushallituksen järjestämään erityisopetuksen päivään, VIP- verkoston koulutuspäiville ja OTF-päiville Tampereella. Kevään aikana on valmisteltu yhteistyössä lähikuntien kanssa opetustoimen henkilöstölle suunnattua oppilaan hyvinvointia tukevaa NEPSY- koulutusta. Koulutus käynnistyi syksyllä ja jatkuu vielä vuoden 2020 kevään ajan. Syksyllä viisi opiskeluhuollon kuraattoria osallistui HUS:n järjestämään IPC- koulutukseen. IPC- toimintamalli on psykososiaalinen interventiomalli nuorten lievän ja keskivaikean masennusoireiluun. Toimintamallin käyttöönotto on käynnistetty.

Vuoden 2019 painopistealueena on yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen. Kevään lopussa tehtiin kysely oppilashuollon toteutumisesta kouluissa. Kyselyn perusteella voidaan todeta, että yhteisöllisen työn osuus koulun oppilashuoltotyössä on lisääntynyt ja tullut rakenteellisesti vahvemmaksi. Samoin koulun henkilöstön tietoisuus oppilashuoltotyöstä on lisääntynyt verrattuna 2016 tehdyn kyselyn tuloksiin. Koulujen yhteisöllisen oppilashuollon vuosisuunnitelmat tehdään jokaisessa koulussa, mikä on osaltaan selkiyttänyt oppilashuollon rakenteita.

Oppimisen tuen asiantuntijan tehtävään on saatu vakinainen työntekijä elokuun alusta. Tämä on näkynyt myös koulujen arjessa. Oppimisen tuen asiantuntija on kiertänyt kouluilla kouluttamassa ja osallistumassa sekä henkilöstön että vanhempien kanssa pidettäviin palavereihin.

VARHAISKASVATUS

Palvelualue

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	Toteuma	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	Tot. 2018	Muutos- % 2018/2019
Toimintatuotot	2 837	0	2 837	2 744	96,8	96,8	-92	2 706	1,4
Toimintakulut	-27 407	0	-27 407	-27 107	98,9	98,9	300	-26 915	0,7
Toimintakate	-24 570	0	-24 570	-24 362	99,2	99,2	208	-24 208	0,6
Henkilöstö 31.12.	385		385	297,9				299,8	-0,6

Henkilömäärät tp2019 ja tp2018 laskettu henkilötyövuosien (htv3) mukaan.

HTV3=palveluksessaolopäivien (vähennetty kaikki poissaolot) lkm kalenteripäivinä/365

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA 2019

Varhaiskasvatuspalvelut lapsimäärä 31.12.	tot2013	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot.2017	tot 2018	ta2019	tot2019
Kunnallinen päiväkotihoido <i>joista ilta- ja vuorohoidossa</i> <i>joista eo:ssa ja täydentävä ph</i> <i>joista pelkässä esiopetuksessa</i> <i>joista tuetussa vk:ssa</i>	1341	1308	1337	1340	1311	1264	1270	1240
Kunnallinen perhepäivähoito <i>Varahoitopaikkojen määrä</i>	174	165	137	119	113	100	95	86
Kunnallinen päivähoito yhteensä	1515	1473	1474	1459	1424	1364	1365	1326
Lasten kerhot / kerhopaikat Avoimet perhekerhot / kussakin kuntakeskussa								
Perhekeskustoiminta / Avoin varhaiskasvatus	78	78	80	68	60	84	90	91
Ostopalvelupäiväkotihoido	92	119	88	57	56	59	56	62
Yksityinen päiväkotihoido <i>joista esiopetuksessa</i>	402	430	412	440	437	474	390	482
	78	96	96	101	76	78	70	93
Yksityinen perhepäivähoito	93	92	90	67	44	52	50	57
Yksityinen päivähoito yhteensä	495	522	502	482	481	526	445	539
Lakisääteinen kotihoidon tuki	684	651	636	660	590	510	600	466
3-6-vuotiaiden Tuusulan kotihoidon tuki	30	0	0	0	0	0	0	0
Kotihoidon tuki yhteensä	714	651	636	660	590	510	600	466
Kaikki hoitomuodot yhteensä	2894	2843	2780	2726	2611	2543	2556	2484
Alle 2- kuntalisä ja sen sisaruslisä (saavat lisäksi lakisääteistä kotihoidontukea) * 2013 alk. kaikki hoitomuodot yht. laskettu mukaan lasten kerhot, 2016 alk. pelkässä esiopetuksessa olevat lapset	398	315	243	200	173	211	200	209

Kunnallisia päiväkoteja oli vuoden 2019 lopussa 15, joissa toimi yhteensä 80 lapsiryhmää. Perhepäivähoitajia oli 23. Ostopalvelupäiväkoteja on yksi ja yksityistä palvelua tuottavia yksiköitä 10.

Ostopalvelupaikkoja on ostettu vuoden mittaisella sopimuksella Kellokosken alueelle Hyökännummen päiväkodista Mäntsälästä kahdeksan paikkaa.

Koko vuoden aikana varhaiskasvatuksen palvelualueella keskeistä on ollut palveluverkkouudistuksen edistäminen ja siihen liittyvien muutostoimenpiteiden huomioiminen tulevaisuuden suunnitelmissa ja

käytännön toimenpiteissä. Muutosprosessia on edistetty yhdessä esimiehistä koostuvissa oppimisympäristö- ja johtamisen työryhmissä. Työryhmät ottineet käyttöönsä Teams-sovelluksen. Sovellukseen saatiin koulutusta kevään aikana.

Kirkonkylän kampuksen strategisen suunnitelman valmistelu on saatu päätökseen. Päiväkoti Martta Wendelinin hankesuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa. Hankkeen suunnittelun kilpailutus käynnistyi keväällä 2019 tontin asemakaavan vahvistuttua ja saatiin päätökseen. Päiväkodin suunnittelu on edistynyt aikataulun mukaisesti.

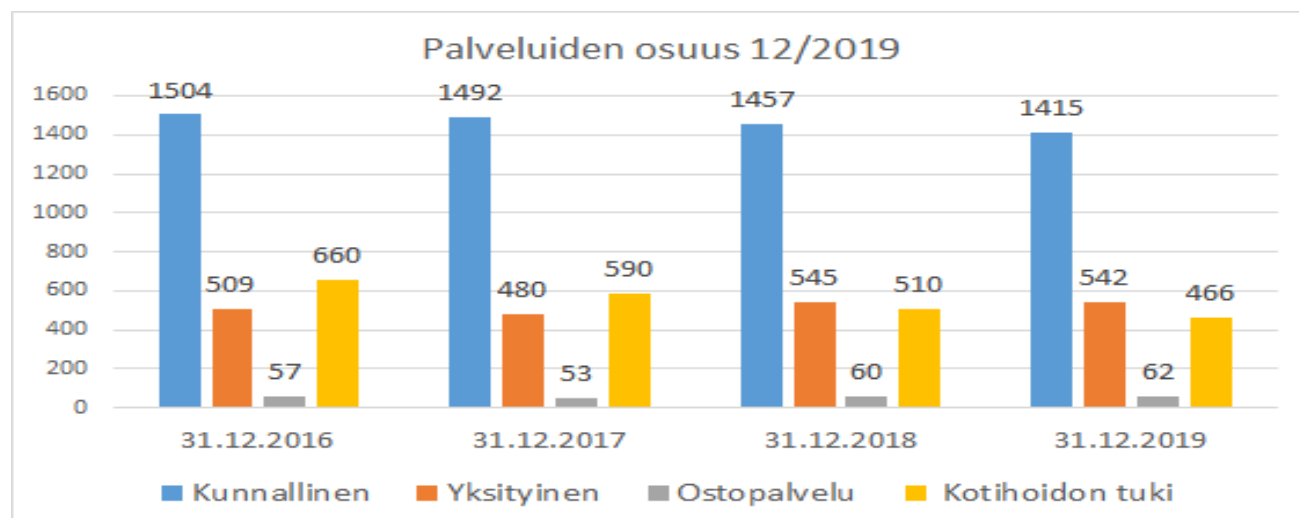
Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön kansallinen tietovarantojärjestelmä Varda. Järjestelmästä säädetään varhaiskasvatuslaissa. Tiedot kunnan palveluita järjestävistä yksiköistä ja palveluissa olevista lapsista siirtyvät varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän kautta Vardaan. Syksyn 2019 aikana Vardaan siirtyi varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajien tiedot. Vuoden alusta yksityiset toimijat ovat velvoitettuja siirtämään tietonsa Vardaan. Siirtymäaikaa on huhtikuun loppuun. Tulevaisuudessa Varda tarjoaa kunnille ajantasaista tietoa ja mahdollistaa tutkimuksen teon kansallisella tasolla. Varda tulee koskemaan myös yksityisiä palveluntuottajia vuoden 2020 alusta.

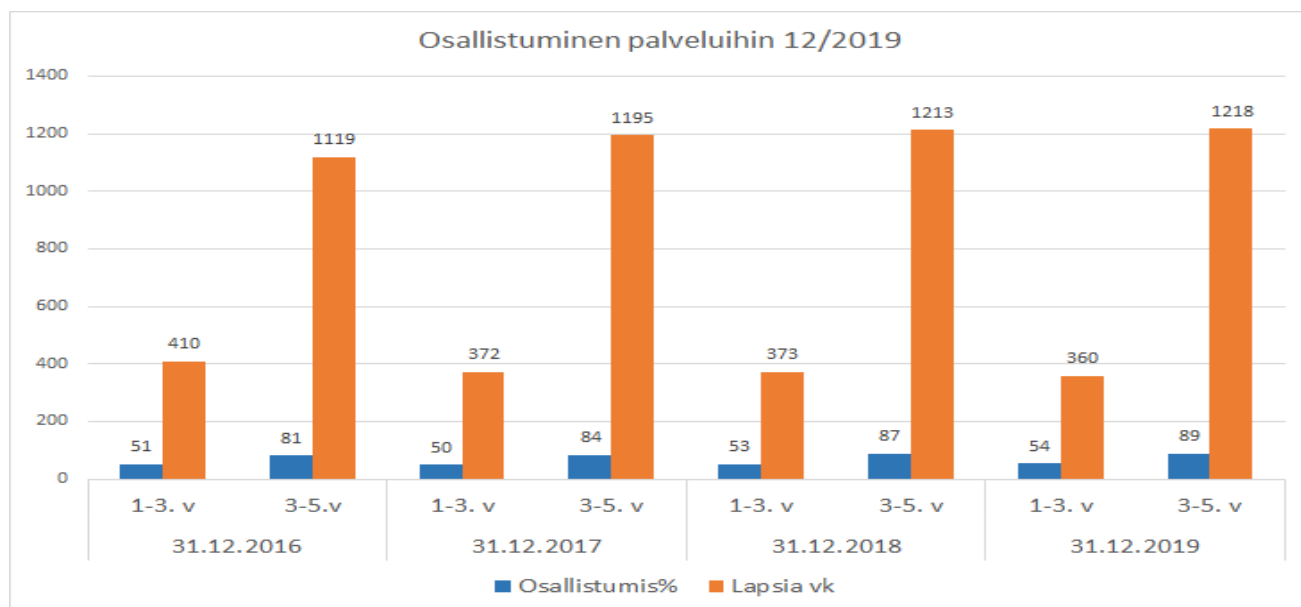
Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin ja suunnitelma hyväksyttiin kesäkuun lautakunnassa. Keskeiset muutokset suunnitelmassa koskivat syksyllä voimaan tullutta varhaiskasvatuslakia. Lapsia ja huoltajia tavattiin suunnitelman teossa laskiaisriehan yhteydessä ja Pehmolelun yökylä -vierailulla Hyrylän kirjastolla. Paikallinen suunnitelma koskee myös osaa yksityisiä palveluntuottajia.

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelmaa, Taika-Kultsua, tehtiin yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa. Henkilöstölle tehtiin suunnitelmaan liittyvä kysely. Suunnitelma valmistui syksyllä ja sen tueksi suunniteltiin aiheeseen liittyviä koulutuksia seuraavalle toimintakaudelle. Suunnitelma täydentää paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa. Kulttuuritoimi esitteli suunnitelmaa kotiseutupäivillä ja sitä käsiteltiin jokaisen varhaiskasvatusyksikön suunnittelupäivässä vuoden vaihteessa.

Varhaiskasvatukseen saatiin hankerahoitusta, joilla rekrytoitiin kaksi taidepedagogia ja perheohjaaja varhaiskasvatukseen seuraavan kauden ajaksi. Taidepedagogit työskentelevät Pertun ja Mainingin päiväkodeissa. He toimivat yhdessä tai kahdessa lapsiryhmässä, joissa on kasvun ja oppimisen tuen tarvetta. Taidepedagogi toimii yhdessä lapsiryhmän kasvatushenkilöstön kanssa ja käyttää toiminnassaan taidepedagogisia toimintatapoja ja työmuotoja tukien lasten kasvua, kehitystä ja oppimista. Taidepedagogien toiminta vakiintuu seuraavan toimintakauden alusta.

Varhaiskasvatuksen perheohjaaja tarjoaa perheille tukea arjen sujumiseen, vanhemmuuden, lasten kasvatuksen ja parisuhteen haasteisiin. Perheohjaaja työskentelee Pellavan päiväkodissa. Toimintaa on syksyn aikana kokeiltu myös lähialueen muissa päiväkodeissa. Työmuotoina ovat mm. keskustelut, kotikäynnit, palveluohjaus, verkostoyhteistyö ja vertaisryhmät. Myös henkilöstön konsultointi kuuluu työhön. Perheohjaajan tehtävä vakinaistetaan seuraavan kauden alusta alkaen.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Osallistuminen palveluihin on lisääntynyt. Syntyneiden lasten määrän laskusta huolimatta palveluissa on ollut enemmän lapsia kuin edellisellä vuonna. 1-3-vuotiaiden lasten osallistumisprosentti on noussut 3% ja 3-5-vuotiaiden 8% vuodesta 2016. Sitä voivat selittää asiakasmaksuihin tulleet helpotukset, Tuusulan korkea työllisyysaste ja hyvä työllistymistilanne. Varhaiskasvatus on ollut yhä enemmän esillä viimeisten vuosien aikana ja sen myönteisistä vaikutuksista lapsiin on puhuttu yhä enemmän. Myös se on voinut vaikuttaa rohkaisevasti ja tuoda lisää lapsia palveluihin. Pienten lasten lisääntyminen varhaiskasvatuksessa vaikuttaa laskennallisten paikkojen käytettävyyteen. Lasten ja kasvattajien välinen suhdeluku on 1:4 alle 3-vuotiaiden lasten osalta ja 1:7 yli 3-vuotiaiden osalta 1.8.2020 alkaen.

Rykmentinpuiston alueelle aukeaa syksyllä 2020 kaksi uutta yksityistä päiväkotia. Ne palvelevat koko Etelä-Hyrylää. Uudelle alueelle muuttavien lapsiperheiden määrää on haasteellista ennustaa.

Elokuussa 2020 lasten ja kasvattajien välinen suhdeluku palautuu 1:7. Tämä tarkoittaa sitä, että jokaisesta 3-6-vuotiaiden lasten ryhmästä vähenee kolme laskennallista paikkaa. Alle 3-vuotiaiden ryhmässä asetus ei muutu.

Palveluyksiköt

KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2019

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli elokuussa 1262 ja joulukuussa 1326 lasta. Luku sisältää myös perhepäivähoidossa ja esiopetuksessa olevat lapset. Varhaiskasvatukseen haetaan ympäri vuoden. Elokuussa palveluihin oikeutettuja on kuusi ikäluokkaa, kun vuoden vaihteen jälkeen palveluun oikeutettuja lapsia on jo 6,5 ikäluokkaa. Elokuusta alkaen Tuusulassa tuli voimaan kaikille lapsille subjektiivinen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen vaikka huoltajat olisivat kotona.

Lasten sosiaalisten- ja kaveritaitojen tukeminen on toiminnassa keskeistä ja tavoitteellista. Varhaiskasvatuksessa käytetään restoratiivista lähestymistapaa ja sovittelua koko yhteisön hyvinvoinnin rakentajana.

MiniVerso toimintaa on tehostettu päiväkodeissa vertaissovittelun harjoittelun myötä ristiriitatilanteissa. MiniVerso-mentorit kävivät kaikissa yksiköissä keväällä ja esimiehet saivat aiheesta lisäkoulutusta. Syksyllä koulutusta saivat varajohtajat.

Palveluverkko muutokseen liittyvän Mattilan päiväkodin toiminta päättyi juhannukseen 2019. Alueen varhaiskasvatusikäiset sijoittuivat jatkossa Hyrylän alueen muihin päiväkoteihin. Palveluissa sisällä olevat lapset sijoittuivat Mainingin ja Hyrylä-Väinölän päiväkoteihin uuden toimintakauden alkaessa elokuussa. Johtajuudesta vapautunut resurssi sijoittui Pellavan päiväkotiin ja hallintoon. Elokussa ilmoitettiin Etelärinteen päiväkodin huoltajille toiminnan päättymisestä kesäkuun loppuun 2020. Valtuusto hyväksyi päätöksen joulukuussa.

Päiväkoti Pellavassa saatiin keväällä remontin jälkeen kaikki tilat käyttöön. Kohdekohtainen sisäilmatyöryhmä työskentelee edelleen ja seuraa tilannetta. Joulukuussa yksikössä tehtiin uusia tutkimuksia sisäilmaoireiden jatkuessa.

Pellavassa aloitti maaliskuussa uusi esimies edeltäjän eläköityessä. Kolsa-Lepolan varhaiskasvatusyksikköön valittiin uusi esimies 1.5.2019 alkaen. Varhaiskasvatuksen henkilöstön keskitetty rekrytointiprosessi oli huhtikuussa. Varhaiskasvatukseen valittiin 4 lastenhoitajaa ja 10 lastentarhanopettajaa. Varhaiskasvatuksen henkilöstön tehtävänkuvia on valmisteltu ja tehty yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa. Varhaiskasvatuksen tehtävänimikkeet vaihdetaan yhtä aikaa tehtävänkuvien hyväksymisen yhteydessä.

Kievarin päiväkodissa aloitettiin syksyllä 2019 kielirikasteinen toiminta suomenkielisten 3-5-vuotiaiden lasten ryhmässä. Tavoitteena on ruotsinkielisen koulupolun rakentaminen myös kotona suomea kotikielenä puhuville lapsille. Kieli-Kievari niminen hanke on saanut valtion erityisavustusta kaksikielisen opetuksen käynnistämiseen. Toimintaa laajennetaan syksyllä 2020.

Avoimen varhaiskasvatuksen Perhekeskukset muuttivat nimensä helmikuussa 2019 Perhetuviksi. Nimi muutettiin perhetuviksi, johtuen perhekeskus- käsitteen sisältämistä muista tehtävänkuvista ja kokonaisuuksista. Avoimen varhaiskasvatuksen perhetuvat ovat avoimia kohtaamispaikkoja, jotka toimivat vanhempien ja lasten yhteisinä olohuoneina. Perhetuvassa voi tutustua samassa elämäntilanteessa oleviin perheisiin ja saada vertaistukea. Perhetuvan ovet ovat avoinna kaikille lapsiperheille ja ovat osa varhaiskasvatuksen palveluverkkoa. Lasten kerhot ja avoimet perhekerhot ovat jokaisen perhetuvan viikoittaista toimintaa. Tämän lisäksi olemme järjestäneet avoimessa varhaiskasvatuksessa lapsille ja huoltajille suunnattuja yhteisiä kerhoja. Syksyllä 2018 alkaneita kerhoja perheille jatkettiin tammikuussa 2019 ja edelleen syksyllä. Perheillä on ollut mahdollisuus osallistua perhejoogaan, vauvalassa on ollut vauvahierontaa. Maaliskuussa alkoi myös Notkokuiston perhetuvassa lasten eroryhmä 6-9 vuotiaille lapsille. Kesätoiminnassa oli Perinneleikit - yhdistyksen järjestämä tapahtumapäivä jokaisessa perhetuvassa.

Varhaiskasvatuksessa kokeiltiin kahden kuukauden ajan Lukulumo- sovellusta keväällä 2019. Se tarjoaa satuja useilla eri kielillä ja tukee lasten kielellistä kehitystä. Lukulumo päätettiin ottaa Tuusulassa käyttöön seuraaviksi kolmeksi vuodeksi.

Varhaiskasvatuksen kansainvälistä toimintaa on tehty yhteistyössä Keudan kanssa. Kaksi varhaiskasvatusyksikönjohtajaa oli Erasmus + -asiantuntijaliikkuvuusjaksolla tutustumassa paikalliseen varhaiskasvatukseen 25.2.-1.3. Tanskan Roskildessa. Projektiviikon työpajoissa keskusteltiin varhaiskasvatuksen käytännöistä ja työntekijöiden kouluttautumisesta eurooppalaisten kollegojen kanssa. Vierailu paikallisiin päiväkoteihin herätti ajatuksia ja laajensi näkökulmaa, esimerkiksi ulkoilu ja luonto ovat iso osa tanskalaista varhaiskasvatusta.

Esimiehet osallistuivat Oph:n varhaiskasvatuspäiville helmikuussa sekä esi- ja alkuopetuksen päiville huhtikuussa. Syyskuussa rehtoreiden ja varhaiskasvatusyksiköiden seminaarissa käsiteltiin työhyvinvointia.

Sivistysjohtaja vieraili varhaiskasvatuspäällikön kanssa pienten, alle 3-vuotiaiden ryhmissä syksyn 2019 aikana. Käyntien tavoite oli tavata pienten parissa työskentelevät ja käydä keskustelua varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisesta alle 3-vuotiaiden lasten kanssa. Keskeistä pienten ryhmissä on taata hyvä aloitus varhaiskasvatuksessa niin lapsen kuin huoltajankin näkökulmasta. Hyvä aloitusprosessi tuottaa hyvinvointia monella tasolla koko lapsiryhmälle ja vaikuttaa myös perheisiin. Toiminnassa tärkeää on tarjota lapsille kasvattajan sensitiivisyyttä, lähellä oloa ja rinnalla kulkemista, mutta myös haasteita ja mahdollisuutta tutustua uusiin asioihin.

Varhaiskasvatustalaki velvoittaa palvelun järjestäjää arvioimaan toimintaansa. Itsearviointi on osa kansallista varhaiskasvatuksen arvioinnin ja kehittämisen kokonaisuutta, jonka tehtävänä on lisätä varhaiskasvatuksen laatua, tukea toiminnan jatkuvaa parantamista ja kehittämistä sekä edistää varhaiskasvatukselle asetettujen tehtävien ja tavoitteiden toteutumista. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on tehnyt varhaiskasvatukselle laadun arvioinnin perusteet ja suositukset. Tuusulassa valittiin ulkopuolinen toimija tekemään alkukartoitus ja arviointi oman varhaiskasvatuksemme käyttöön toimintamme kehittämiseksi. Ensimmäiset tulokset saadaan maaliskuussa 2020. Lisäksi keväällä 2020 tehdään asiakaskysely, jolla toimintaa myös arvioidaan.

ESIOPETUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2019

Sivistysjohtaja on vierailut varhaiskasvatuspäällikön kanssa kaikissa kunnan esiopetusta antavissa varhaiskasvatuksen toimipisteissä. Vierailut esiopetusryhmissä kertoivat tarpeesta tehdä yhä tiiviimpää yhteistyötä perusopetuksen kanssa. Esiopetuksen asiakaskysely oli huoltajille huhtikuussa.

Kirkonkylän koulun 2009-luvun siiven sisäilmahaasteiden vuoksi koululla toimineet esiopetusikäiset lapset sijoittuivat Mainingin päiväkotiin helmikuussa.

Esiopetustoiminta lakkasi Paijalan puukoulussa toukokuussa 2019 tilojen sisäilma haasteiden vuoksi. Alueella esiopetus toimii jatkossa Nummenharjun päiväkodissa, jolla on ostopalvelusopimus Tuusulan kanssa. Ostopalvelusopimusta on jatkettu optio-oikeudella vuodelle 2020-2021. Esiopetuksen

Esimiehistä puolet on osallistunut Oph:n esi- ja alkuopetuksen päiville. Keskeistä tulevan kauden esiopetuksen kehittämisessä on esi- ja alkuopetuksen välisen yhteistyön kehittäminen. Elokuusta alkaen Mattilasta hallintoon saatu resurssi keskittyy mm. esiopetuksen kehittämiseen Pellavan johtamisen kehittämisprojektin lisäksi.

Kellokosken alueella varhaiskasvatuspaikat ovat olleet kysytyimpiä ja tiukimmin käytössä. Alle 3-vuotiaita aloittajia on ympäri vuoden. Tästä syystä alueen esiopetusta keskitetään Kellokosken kouluun, jossa ennestäänkin on toiminut esiopetusta. Koululle tulee kaksi täydentävää varhaiskasvatusta tarjoavaa esiopetusryhmää. Tämä tarkoittaa sitä, että Torpparin päiväkodissa ei jatkossa tarjota esiopetusta ja Roinilan päiväkotiin jää yksi esiopetuksen ryhmä. Näin saadaan varhaiskasvatuspaikkoja 0-5-vuotiaille tulijoille. Muutoksella tuetaan myös esiopetusikäisten siirtymää kouluun.

YKSITYINEN VARHAISKASVATUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen asiantuntija Vesa Joronen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2019

Yksityisellä varhaiskasvatuksella on Tuusulassa vakiintunut asema. 1-6-vuotiaista lapsista n. 20 % käyttää yksityistä varhaiskasvatusta.

Kuuma-kuntien kanssa on vuoden 2019 aikana valmisteltu yhteinen yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaus-, neuvonta- ja valvontakäsikirja. Käsikirjan tarkoituksena on yhtenäistää ohjausta, valvontaa ja neuvontaa Kuuma- kuntien alueella toimiville yksityisille palveluntuottajille. Tuusulassa käsikirja otettiin käyttöön sekä päiväkotie- että perhepäivähoidossa elokuusta 2019 alkaen.

Keväälle 2019 suunnitellut yksikkökohtaiset käynnit toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Yksityisten palveluntuottajien yhteistyöpalaverit toteutettiin suunnitellusti. Palaverien lisäksi yksityiset palveluntuottajat osallistuvat varhaiskasvatuksen järjestämiin koulutuksiin.